

Szeged az egész magyar társadalom védelmébe helyezte egyetemét

A rendkívüli közgyűlésen minden párt kifejezésre juttatta tiltakozását

(A Délmagyarország munkatársától.) Városzerte óriási érdeklődés előzte meg a péntek délutáni rendkívüli közgyűlést, amelyet Baranyi Tibor főispán azért hívott össze, hogy a szegedi egyetem megcsonkításának terve ellen tiltakozzék. Négy órakor dr. Somogyi Szilveszter polgármester elnöklésével a rendkívüli kisgyűlés ült össze. A kisgyűlés ülésén — amelyen a tagok csaknem teljes számban megjelentek — dr. Pálffy József polgármesterhelyettes ismertette az előadói javaslatot.

Az előadói javaslathoz elsőnek dr. Török Béla szólott hozzá. Kifogásolta, hogy a javaslat Kolozsvárt Clujnak említi.

Bakó László, majd dr. Biedl Samu szólalt fel. Rendkívüli alaposnak és tartalmasnak találja a javaslatot.

— Tisztában kell lenni a kormányának azzal, hogy ma már Szeged létérdeke az egyetem — mondotta általános helyeslés közben. Nem pusztán egyetem csonkításáról van szó, hanem Szeged létérdekéről. Ajánlanám a kormánynak, ne folytasson kolduspolitikát és ha már megcsinálják az egyetemet, azt meg is kell tartani. Szeged város rendkívül anyagi áldozattal, polgárainak generációkra kiható megterhelésével vállalta itt az egyetem felépítését. Ehhez nem szabad hozzányúltni. Ha a kormány takarékoskodni akar, próbálja ezt meg más területeken.

A tapsal fogadott felszólalás után a kisgyűlés egyhangú lelkesedéssel magáévá tette az előadói javaslatot és elhatározta, hogy annak elfogadását ajánlja a rendkívüli közgyűlésnek.

Amíg a kisgyűlés ülése tartott, benépesültek a közgyűlési terem padsorai, megteltek érdeklődőkkel a karzatok is. Háromnegyed 5 órakor nyitotta meg a közgyűlést Somogyi Szilveszter polgármester. Azzal kezdte elnöki megnyitóját, hogy Baranyi főispán a betegségéből küldi üdvözlését. Meg van róla győződve, hogy a főispán a legnagyobb szeretettel és gondossággal kezeli az egyetem ügyét és minden lehetőt elkövet Szeged város érdekében. (Taps.)

Majd Löw főrabbi betegségéről emlékezett meg a polgármester.

— Mély részvétellel értesülünk róla — mondotta —, hogy a város közbecsülésben álló főpapját: Löw Immánuel megoperálták. Mi hisszük, hogy aki oly bölcsen élte végig az

életét, mint Löw főtisztelendő, annak 80 esztendőskorában is oly erős a szervezete, hogy megfog birkózni a nagy betegségével. Azt hiszem mindnyájunk kívánságát teljesítem, amikor a mai közgyűlésből kifolyólag betegágya felé szíves üdvözlésünket és jókívánságunkat küldjük. (Hosszantartó taps.)

Ezután

Klebsberg Kuno emlékének áldozott

a polgármester. Az emlékező szavakat a közgyűlés tagjai állva hallgatták végig.

— Pár nappal ezelőtt családias együttlétben, kegyelettel emlékeztünk meg néhai gróf Klebsberg Kunóról, — kezdte beszédét. Eppen szegedi temetésének egyesítendő fordulóján bizonyára eszébe jutott mindenkinek, amit az igazságügyminiszter, mint a kormány képviselője Szegeden mondott, a temetés alkalmával. Megállapította akkor az igazságügyminiszter — mindnyáján tanui vagyunk —, hogy

Klebsberg halálával árván maradt Szeged, de a kormány rajta lesz, hogy támogatásban részesítse az elárvult várost.

— És aztóta mi történt?! Minden hónapban jött a hír, hogy így meg úgy csonkítják meg az egyetemet, közintézményt visznek el Szeged-

ről. Meg vagyok róla győződve, hogy ezek a hírek nemcsak engemet bántanak, hanem Szeged valamennyi polgárát. (Ugy van.)

Hiszen Szeged valósággal megvette ezt az egyetemet magának.

Ez nemcsak szegedi egyetem, hanem erdélyi egyetem is.

— Ehhez nem szabad hozzányúltni. Hátatelt szívvel gondolok Szentgyörgyi professzorra, aki sovénebben, mint a legsovénebb szegedi, pártjára kelt a szegedi egyetemnek.

— En ott voltam, mikor a Rockefeller-alap párisi igazgatója odaadta a szegedi egyetemnek az első 800.000 pengőt és akkor azt mondták, hogy szinte példa nélküli a világon, hogy egy város akkora áldozatot hozzon a kultúráért, mint Szeged.

— Meggyőződésünk, hogy

nem maradhat meg olyan irányzat, amely a kultúrát ilyen barbár módra le akarná építeni,

— fejezte be beszédét Somogyi polgármester.

A polgármester megnyitó beszédét gyakran szakította félbe a tapsvihár, utolsó szavait pedig percekig taps és éljenzés követte.

Általános csendben, nagy figyelemmel követte olvasta fel ezután dr. Pálffy József polgármesterhelyettes az alábbi előadói javaslatot:

A legnagyobb aggodalommal és elkeseredéssel...

Szeged város évszázados küzdelmet folytatott az egyetemért. Az ország legnagyobb vidéki városának ősi joga van az egyetemhez. Ezt a jogát lakosainak számarányán kívül, fejlett kultúráján, szinmagyarságának csodálatos felszívó erejével, geográfiai és etnográfiai helyzetére alapította, mely a Délvidék gazdasági és szellemi életének természetes központjává tette.

Felirataink garmadája, érveléseink igazsága hiába való volt.

Hatalmas pártfogók és különlegesen mérlegelt helyi szempontok háttérbe szorították a város jogos igényeinek kielégítését. Csalódások, megaláztatások és mellőztetések keserűségének kinszenvedésével, de a város létérdekéhez és igazához méltó kitartással folytatta Szeged a harcot, egyetlen alkalmat sem mulasztva el, hogy újból és újból sikra szálljon az egyetemért. És amikor az ősi kolozsvári tudományegyetem otthonából kiűzetvén, a kormány szabad teret engedett a városok versengésének, Szeged érezte, hogy ez az a döntő pillanat, amikor óriási áldozatok árán megszerezheti azt, amihez jogának és igazságának érvelésével egy évszázadon át nem juthatott.

Szeged kerekén 8.000.000 aranykoronát áldozott az egyetemért. Oly összeget, amelyhez foghatót a Rockefeller-alapítványok felügyelőjének nyilatkozata szerint helyi közület a kultúráért sehol a világon még nem áldozott.

Amikor Szeged ezt az óriási áldozatot meghozta az egyetemért, a város közönsége terhére oly súlyos kötelezettséget vállalt, ami egy emberöltőn át terheli a város adófizető polgárságát és lekötvé tartja

minden más irányú fejlődéstől

elvonva a város anyagi erejét. Meghozta a város ezt az áldozatot a város és az ország együttes érdekében abban a meggyőződésben, hogy a Ferenc József Tudomány-Egyetem most már végérvényesen és csorbítottan Szegedé marad még akkor is, ha Isten kegyelméből a magyar igazság győzni fog és a kolozsvári egyetem újból megnyithatja kapuit a magyar tudomány és kultúra dicsőségére.

Szeged városa nem ellenszolgáltatás nélkül, nem nemzeti ajándékként kapta az egyetemet. Szeged város nyolc millió aranykoronát ténylegesen kifizetett az egyetemi építkezésekhez és kiegészítésekhez való hozzájárulásban. Még jogilag is helytálló, szabályszerű kétoldali szerződés jött létre a város és az állam között.

Hogy a szerződési jelleg a m. kir. kormány is elismerte, az kitűnik az egyetemi hozzájárulás tárgyában kelt 121—1926. számú közgyűlési határozatából, amelyben részletesen fel van sorolva, hogy a város milyen egyetemi építkezések, illetőleg fakultások létesítésétől tette függővé anyagi hozzájárulását. A szerződési jelleg mellett bizonyít a Vallás és Közoktatásügyi miniszter ur 41.040—1930. eln. számú leirata, melyben a 121—1926. számú közgyűlési határozatban körülírt megállapodások módosítását kéri. De a szerződéses jelleget igazolja az idevonatkozó ügyiratok egész sorozata, az egyetemépítő bizottság üléseiről írt jegyzőkönyvek, melyekben nem csak a kultuszlárcsa, hanem más szakminisztériumok, a pénzügyminisztérium képviselője is

kifejezetten elismerte a szerződés kétoldalúságát.

Ugyanezt a jogi értelmezést igazolja a jelenlegi kultuszminiszter ur 24.396—1933. számú leirata, melyben a város egyetemi hozzájárulása egy vizsdatartott kisebb részletének utalványozását kívánja annak elismerésével, hogy „a városi hozzájárulás ugyan a bonctani, kórbonctani és törvényszéki orvostani intézetek felépítésének megkezdé-

50 éve a legjobb szemüveget
legolcsóbban
OKULARIUM KELLNER
Károly u. 3. — készíti.

Ma játszik
Belvárosi Mozi

Az Ufa kitűnő ujdonsága:

Manci és babája

Bájos filmvígjáték sok tánccal és zenével.

Főszereplők: Bársony Rózsi, Georg Alexander, Wolf Albach — Refly és Oscar Sime.

Széchenyi Mozi

Budapesttel egyidőben

CHEVALIER

legsikerültebb filmujdonsága:

A kölyök és én

Két óras derű és kacaj.

KORZO MOZI

Hallatlanul izgalmas
dzsungel dráma

A dzsungel filmek remeke

ZUNGU

Főszereplők: Tom Tyler és Cec Parker